



Llywodraeth Cymru  
Welsh Government

CYHOEDDIAD

# Gosodiadau gwaith chwarae mynediad agored: cerdyn gweithredu (coronafeirws)

Canllawiau i helpu darparwyr gofal plant i ddiogelu plant, staff  
ac ymwelwyr.

Cyhoeddwyd gyntaf: 14 Medi 2021

Diweddarwyd ddiwethaf: 14 Medi 2021

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/gosodiadau-gwaith-chwarae-mynediad-agored-cerdyn-gweithredu-coronafeirws-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

# Cynnwys

## Beth yw hwn?

---

## Y Cyd-destun

---

## Risgiau penodol yn y lleoliadau hyn

---

## Pa gamau rhesymol y dylwn i ystyried eu cymryd i leihau'r risg o ddod i gysylltiad â'r coronafeirws?

---

## Cyfathrebu

---

## Dolenni i ganllawiau allweddol

---

## Beth yw hwn?

- Mae'r "Cerdyn Gweithredu" hwn yn rhoi cyngor ar fesurau sy'n debygol o fod yn rhesymol i'w cymryd i leihau'r risg o'r coronafeirws mewn lleoliadau gwaith chwarae mynediad agored
- Dylid ei ddefnyddio ar y cyd â **rheoliadau** cyfredol Llywodraeth Cymru, y **canllawiau (mwy cyffredinol)**, yn ogystal â'r **Canllawiau Gofal Plant a Gwaith Chwarae**

## Y Cyd-destun

- Mae'r Cerdyn Gweithredu hwn yn ymwneud â'r mesurau y mae rhaid i'r rhai sy'n gyfrifol am leoliadau gwaith chwarae mynediad agored eu rhoi ar waith, yn ôl y gyfraith, mewn ymateb i bandemig y coronafeirws. Gall darpariaeth Gwaith Chwarae Mynediad Agored â Staff fod yn ddarpariaeth barhaol neu

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/gosodiadau-gwaith-chwarae-mynediad-agored-cerdyn-gweithredu-coronafeirws-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

dymor byr, wedi'i lleoli mewn amrywiaeth o lleoliadau gyda neu heb safle. Darperir cyfleoedd chwarae i blant yn absenoldeb eu rhieni ac mae rhai enghreifftiau'n cynnwys: meysydd chwarae antur, cynlluniau chwarae a phrosiectau gwaith chwarae peripatetig (ceidwaid chwarae) sy'n cael eu staffio gan dîm bach o weithwyr chwarae hyfforddedig sy'n ymweld â lle gwahanol: parc, ardal chwarae ystâd neu fan cyhoeddus arall, un neu ddwywaith yr wythnos am ychydig oriau.

- Mae'n ofynnol i'r rhai sy'n gyfrifol am y gwasanaethau hyn gymryd **mesurau rhesymol** i leihau'r risg y bydd pobl yn dod i gysylltiad â'r feirws a'i ledaenu
- Wrth wneud y penderfyniad ynghylch pa fesurau y dylid eu rhoi ar waith, rhaid iddynt hefyd gynnal **asesiad penodol o'r risg** y mae'r coronafeirws yn ei hachosi
- Mae'r Cerdyn Gweithredu yn amlygu risgiau sy'n gysylltiedig yn gyffredinol â'r lleoliadau hyn, ac yn ystyried pa fesurau rhesymol y gellid eu rhoi ar waith i liniaru'r risgiau hynny
- Nid yw hon yn rhestr gynhwysfawr ac mae'n bosibl y bydd yn briodol rhoi mesurau rhesymol eraill ar waith na chyfeirir atynt isod. Mae rhagor o wybodaeth ar gael yn y **Canllawiau Gofal Plant a Gwaith Chwarae**
- Os oes gennych gwestiynau neu bryderon, gofynnwch am gyngor gan adran iechyd yr amgylchedd eich awdurdod lleol cyn gynted ag y bo modd. Dylech gofio a pharchu mai eu rôl yw sicrhau bod mesurau rhesymol priodol yn cael eu rhoi ar waith, fel y gall eich lleoliad weithredu mor ddiogel â phosibl. Fodd bynnag, nid eu rôl nhw yw cymeradwyo eich asesiad risg.

## Risgiau penodol yn y lleoliadau hyn

Fel gyda phob safle lle mae pobl o wahanol aelwydydd yn dod at ei gilydd, mae perygl o ledaenu'r coronafeirws yn gysylltiedig â lleoliadau Gwaith Chwarae Mynediad Agored. Er y bydd y risgiau ar gyfer lleoliadau yn dibynnu ar y gweithgareddau sy'n cael eu cynnal ar y safle a nifer y bobl sy'n bresennol, bydd y risgiau canlynol yn rhai cyffredin:

- Rhyngweithio'n agos yn gorfforol, yn enwedig mewn perthynas â gofalu am blant iau neu giwio'n agos at eraill cyn mynd i mewn neu yn y lleoliad, er

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Ewch i <https://llyw.cymru/gosodiadau-gwaith-chwarae-mynediad-agored-cerdyn-gweithredu-coronafeirws-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

- enghraifft yn y dderbynfa, mewn lifftiau, toiledau, ystafelloedd cotiau ac ati;
- tebygolrwydd uwch o ryngweithio wyneb yn wyneb; yn enwedig lle mae rhieni'n aros ar y safle;
- posibilrwydd o awyru gwael, sy'n arbennig o broblemus pan fo pobl yn treulio cyfnodau hir gyda'i gilydd (dan do).

## Pa gamau rhesymol y dylwn i ystyried eu cymryd i leihau'r risg o ddod i gysylltiad â'r coronafeirws?

Er ei bod yn annhebygol y bydd modd dileu'r risgiau'n gyfan gwbl mewn manau o'r fath, mae rhai mesurau'n rhesymol ac felly mae rhaid eu rhoi ar waith.

Dylech ystyried a fyddai'n rhesymol rhoi'r mesurau hyn ar waith. Dylai'r mesurau rydych yn eu rhoi ar waith gael eu llywio gan eich asesiad risg y bydd y coronafeirws cael ei ledaenu gan bobl sy'n defnyddio eich cerbydau neu eich safleoedd, a dylent gael eu teilwra i'ch amgylchiadau penodol. Mae Llywodraeth Cymru wedi llunio **templed safonol** ar gyfer asesiadau risg coronafeirws, ac mae rhagor o **wybodaeth** ar gael i'ch helpu gan yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch.

## Lleihau'r siawns y bydd y coronafeirws yn bresennol

- Annog staff i dderbyn y ddau ddos o frechlyn COVID-19
- Annog staff i gynnal profion llif unffordd ddwywaith yr wythnos a (phan fo'n ymarferol)
- Os bydd aelod o staff, rhiant, ymwelydd neu blentyn yn mynd yn sâl neu'n dangos symptomau pan fydd yn y lleoliad, dylai adael y safle ar unwaith a dilyn y cyngor ar wefan **Profi, Olrhain, Diogelu**, gan gynnwys hunanyngysu a threfnu prawf
- Rhaid i staff, rhieni, ymwelwyr a phlant sy'n symptomatig neu sydd wedi profi'n positif am COVID-19 beidio â mynychu'r lleoliad a rhaid iddynt ddilyn y **canllawiau hunanyngysu** yn gaeth. Nid oes rhaid i blant (o dan 18 oed) nac oedolion sydd wedi cael dos llawn o'r brechiad COVID-19 hunanyngysu

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://llyw.cymru/gosodiadau-gwaith-chwarae-mynediad-agored-cerdyn-gweithredu-coronafeirws-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

pan gânt wybod eu bod wedi dod i gysylltiad â rhywun sydd wedi profi'n bositif. Bydd y gwasanaeth Profi, Orlhain, Diogelu yn dal i gysylltu â nhw, gan gynnig cyngor ac arweiniad, a dylent fod yn ymwybodol o'r **canllawiau hunanynyau**. Mewn rhai amgylchiadau bydd plant neu oedolion a fyddai fel arfer yn cael eu heithrio yn cael cyngor i hunanynyu gan y gwasanaeth Profi, Orlhain, Diogelu. Bydd yr amgylchiadau hyn yn cael eu nodi gan Profi, Orlhain, Diogelu fesul achos.

Y ffordd orau o atal lledaeniad y coronafeirws mewn unrhyw safle yw lleihau'r risg y bydd y feirws ar y safle yn y lle cyntaf.

## Atal gorlenwi

- Cyfyngu ar niferoedd neu reoli symudiadau pobl fel y gall plant, staff ac ymwelwyr gadw pellter oddi wrth eraill pan fo hynny'n bosibl. Er enghraifft, defnyddiwch systemau unffordd i fynd i'r safle neu i gerdded o gwmpas yno os oes angen a rheoli symudiadau plant neu staff sy'n dod at ei gilydd mewn ardaloedd cyfyng fel toiledau
- Cadw pellter cymdeithasol rhwng oedolion yn ystod sesiynau a thu allan iddynt, pan fo hynny'n bosibl. Er y derbynnir yn gyffredinol nad yw plant ifanc iawn yn dda am gadw pellter, dylai'r staff ac oedolion eraill barhau i geisio cadw pellter oddi wrth ei gilydd
- Rheoli manau mynediad ac ymadael i atal pobl rhag ymgynnull mewn ardaloedd lle mae cadw pellter cymdeithasol yn anodd

## Ystyried cyfyngiadau teithio

- Os yw lleoliad yn gwybod bod plant, teuluoedd neu staff yn torri'r **cyfyngiadau teithio** rhyngwladol, ni ddylent adael iddynt ddod i'r lleoliad

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/gosodiadau-gwaith-chwarae-mynediad-agored-cerdyn-gweithredu-coronafeirws-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

## Gwella eich system awyru neu gynnal gweithgareddau yn yr awyr agored

- Annog defnydd o fannau awyr agored pan fo hynny'n bosibl – mae'r rhan fwyaf o Leoliadau Chwarae Mynediad Agored yn treulio'r rhan fwyaf o'r amser yn yr awyr agored, ond pan fo cymysgedd o ddarpariaeth dan do ac awyr agored, mae gwneud y defnydd gorau o'r elfen awyr agored yn bwysig
- Gwella llif aer drwy agor ffenestri a drysau mewnol (ond nid drysau tân) pan fo hynny'n bosibl ac yn ddiogel. Gan y bydd plant yn bresennol yn y safleoedd hyn, mae'n bosibl mewn rhai achosion y gallai agor ffenestri neu ddrysau gynyddu'r risg y bydd plant yn cael eu hanafu neu'n gadael y safle heb oruchwyliaeth, felly dylai hyn fod yn rhan o unrhyw asesiad risg
- Os oes diffyg awyru naturiol, sicrhau bod 100% o'r aer y mae systemau awyru mecanyddol yn ei ddarparu yn awyr iach, yn hytrach nag ailgylchdroi aer o un lle i'r llall
- Sicrhau bod systemau awyru mecanyddol yn cael eu cynnal yn effeithiol a'u bod wedi'u trin
- Monitro lefelau CO2 i nodi mannau lle mae'r awyru yn wael

## Cadw eich safle'n lân

- Glanhau'n drwyadl ac yn rheolaidd, gan ddefnyddio diheintydd mewn mannau prysur ac ar eitemau y cyffyrddir â nhw yn aml fel topiau cownter, byrddau a dolenni drysau
- Gosod hylif diheintio dwylo mewn sawl lleoliad, yn enwedig mewn mannau mynediad ac mewn mannau cyswllt eraill, a darparu peiriannau sebon awtomataidd, dŵr a thywelion papur mewn ystafelloedd ymolchi
- Sicrhau bod plant a staff yn golchi eu dwylo yn rheolaidd; darparu hylif diheintio dwylo.
- Trefniadau glanhau rheolaidd ac effeithiol fel yr amlinellir yn y [Canllawiau Atal a Rheoli Heintiau ar gyfer Lleoliadau Gofal Plant](#)
- Peidio â rhannu bwyd, diod, teclynnau coginio a, phan fo modd, cyfarpar a theganau

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/gosodiadau-gwaith-chwarae-mynediad-agored-cerdyn-gweithredu-coronafeirws-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

## Gofalu am eich staff

- Gweithredu systemau i leihau'r cysylltiadau rhwng staff. Er enghraifft, amrywio amseroedd shifftiau staff, amseroedd egwyl a danfoniadau; nodi uchafswm o a ganiateir mewn ceginau, ystafelloedd staff, ystafelloedd newid a manau fel ardaloedd ysmegu
- Darparu gorchuddion wyneb neu fath arall o gyfarpar diogelu personol i staff os oes angen (gweler [Canllawiau Gofal Plant a Gwaith Chwarae](#) am gyngor pellach)
- Cynorthwyo (ac nid atal) aelodau o staff sydd â symptomau, sydd wedi cael canlyniad positif neu sydd wedi cael eu gofyn i hunanynysu gan y gwasanaeth Profi, Olrhain, Diogelu. Mae hunanynysu pan fydd person wedi cael canlyniad positif i brawf yn ofynnol yn ôl y gyfraith

## Profi, Olrhain, Diogelu – cymorth

- Deall rôl system Profi, Olrhain, Diogelu GIG Cymru o ran monitro a rheoli'r feirws
- [Cadw cofnodion ynghylch staff, cwsmeriaid ac ymwelwyr](#) i gefnogi gwasanaeth Profi, Olrhain, Diogelu GIG Cymru

## Cyfathrebu

Mae gennych rwymedigaeth gyfreithiol i ddarparu gwybodaeth i'r bobl sy'n dod i'ch safle neu'n gweithio yno ynghylch sut i leihau'r risg o ddod i gysylltiad â'r coronafeirws. Mae hyn yn cynnwys, yn benodol, rhoi gwybodaeth i bawb sy'n bresennol ynghylch eu risg o ddod i gysylltiad â'r coronafeirws, fel y nodwyd yn yr asesiad risg, a'r mesurau sydd i'w rhoi ar waith i leihau'r risg.

Gallai hyn gynnwys cyhoeddiadau, arwyddion clir (gan gynnwys tâp llawr neu baent) yn nodi cyfyngiadau ar y nifer a ganiateir mewn ardal neu gerbyd penodol, systemau ciwio a systemau unffordd.

**Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.**

Ewch i <https://llyw.cymru/gosodiadau-gwaith-chwarae-mynediad-agored-cerdyn-gweithredu-coronafeirws-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

# Dolenni i ganllawiau allweddol

[Canllawiau cyffredinol ar roi mesurau rhesymol ar waith i leihau'r risg o ledaenu'r coronafeirws](#)

[Canllawiau hunanynysu](#)

[Canllawiau Atal a Rheoli Heintiau ar gyfer Lleoliadau Gofal Plant](#)

[Canllawiau COVID-19: Gofal Plant a Gwaith Chwarae](#)

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/gosodiadau-gwaith-chwarae-mynediad-agored-cerdyn-gweithredu-coronafeirws-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).



## Ynghylch y ddogfen hon

Mae'r ddogfen hon yn gopi o'r dudalen we [Gosodiadau gwaith chwarae mynediad agored: cerdyn gweithredu \(coronafeirws\)](#) a lawrlwythwyd.

Ewch i <https://llyw.cymru/gosodiadau-gwaith-chwarae-mynediad-agored-cerdyn-gweithredu-coronafeirws-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Efallai na fydd y ddogfen hon yn hollol hygyrch; darllenwch ein [datganiad hygyrchedd](#) i gael rhagor o wybodaeth.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/gosodiadau-gwaith-chwarae-mynediad-agored-cerdyn-gweithredu-coronafeirws-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).